

Wat is urologie?

Informatie voor patiënten

Op de afdeling urologie kan je terecht voor aandoeningen van de nieren, urinewegen, blaas, prostaat en geslachtsorganen. Een uroloog doet onderzoek om een diagnose te kunnen stellen, maar voert ook zelf operaties uit. Soms behandelen we patiënten met medicatie, vaak ook met een operatie.

De dienst urologie van ZNA biedt voor de brede waaier van alle urologische aandoeningen specifieke zorgen aan op het hoogste niveau in de verschillende ziekenhuissites van ZNA, zowel voor volwassenen als voor kinderen. Interne samenwerking tussen de verschillende diensten garandeert de beste zorgen voor elke patiënt en de breedste keuze behandelingen, waaronder ook HIFU (moderne behandelingsmethode bij kanker) en operaties met de robot. Alle urologen zijn bekwaam in de meest voorkomende urologische problemen en ze hebben elk ook hun specialisaties.

Voor de kinderourologie kan je terecht op onze dienst kinderourologie van het ZNA Koningin Paola kinderziekenhuis, die ook nauw samenwerkt met het Plascentrum.

Het team van de verschillende specialisten staat ter beschikking op de verschillende sites van ZNA om je de beste zorgen te garanderen door een multidisciplinaire aanpak.

Specialisaties

- > Algemene urologie
- > Urologische oncologie
- > Minimaal invasieve heelkunde (laparoscopie en robotchirurgie)
- > Complexe steenpathologie
- > Prostaatkanker
- > HIFU
- > Fertiliteit
- > Kinderurologie
- > Reconstructieve urologie
- > Functionele urologie
- > ...

Welke onderzoeken worden op de afdeling urologie gedaan?

Urineonderzoek

Bij een urineonderzoek wordt je urine onderzocht op om te kijken of er rode of witte bloedcellen, bacteriën, schimmels of kristallen aanwezig zijn.

Voor dit onderzoek is het noodzakelijk dat je de middelste portie van de urine in een potje opvangt. Dit is bij voorkeur niet de ochtendurine en het moet een vers staal zijn (niet ouder dan 2 uur).

Soms is het nodig dat het urinestaal via een sonde wordt afgenomen.

De arts plaatst dan een buisje via de plasbuis in de blaas en vangt zo de urine op. Dit is niet pijnlijk.

Urinecytologie

Bij een urinecytologie wordt je urine onderzocht om te kijken of er kwaadaardige cellen aanwezig zijn.

Voor dit onderzoek is het noodzakelijk dat je een beetje urine in een potje opvangt. Dit is bij voorkeur niet de ochtendurine en het moet een vers staal zijn (niet ouder dan 2 uur). In het labo wordt onder de microscoop de mogelijke aanwezigheid van kwaadaardige cellen opgespoord.

Echografie van de prostaat

Met behulp van een inwendig onderzoek via de anus kan de arts de prostaat en de omgeving ervan bekijken. Het onderzoek is niet pijnlijk.

Je gaat op de behandeltafel liggen op je zij. De arts brengt een echosonde enkele centimeters in je anus in. Op de sonde wordt een ruime hoeveelheid glijmiddel aangebracht. Het is belangrijk de sluitspier goed te ontspannen. Zelfs bij kloofjes of aambeien kan het onderzoek dan pijnloos verlopen. Door de sonde kan de arts de prostaat en de zaadblaasjes zien op een scherm. Op deze manier is het mogelijk de prostaat nauwkeurig te meten en de inwendige vorm te bekijken. Ook kunnen soms eventuele afwijkingen binnen de prostaat, zoals kwaadaardige gezwellen, zichtbaar gemaakt worden.

Prostaatbipten

Als de arts een kwaadaardig gezwel in je prostaat vermoedt, wordt er een biopsie gedaan.

Je moet voor en na het onderzoek antibiotica innemen. Dit is nodig om een infectie te voorkomen. Je start hiermee een dag voor de biopsie. Eventueel moeten bloedverdunners op voorhand worden gestopt. Dit bespreekt je arts met je.

Bij een biopsie wordt een stukje prostaatweefsel weggenomen met een dunne naald. Met behulp van de echografiesonde wordt de prostaat in beeld gebracht (zie 'echografie van de prostaat'). De onderzoeker brengt dan een dunne naald langs de sonde in de prostaat en neemt enkele bipten. De biopsie is meestal niet pijnlijk omdat de binnenkant van je endeldarm vrijwel gevoelloos is. Het weefsel wordt daarna met een microscoop onderzocht.

Er kan enkele dagen wat bloed in je urine of ontlasting aanwezig zijn. Wij raden aan om extra te drinken. Krijg je koorts hoger dan 38,5°C, dan moet je contact opnemen met je behandelend arts. Ook kan er bloed bij je sperma zitten. Dit kan soms weken duren, is onschuldig en niet gevaarlijk voor de partner.

Echografie van de blaas

Met een echografie kan de arts je blaas bekijken.

Je gaat op de behandeltafel liggen en ontbloot je onderbuik. De onderzoeker brengt eerst een gel aan op de huid van je buik en plaatst dan het

echoapparaat op de huid. Zo wordt de blaas in beeld gebracht. Het onderzoek is niet belastend of pijnlijk en duurt niet langer dan 5 minuten.

Echografie van de nieren

Met een echografie kan de arts je nieren bekijken.

Je gaat op een behandeltafel liggen en ontbloot je onderbuik. De onderzoeker brengt eerst een gel aan op de huid van je buik en plaatst dan het echoapparaat op de huid. Zo worden de nieren in beeld gebracht. Het onderzoek is niet belastend of pijnlijk en duurt niet langer dan 5 minuten.

Cystoscopie

Met dit onderzoek bekijkt de arts of je afwijkingen hebt in de plasbuis, het prostaatgebied of de blaas.

Je hoeft voor het onderzoek geen speciale maatregelen te nemen. Je gaat op je rug op de behandeltafel liggen, eventueel met je benen in de steunen. De verpleegkundige maakt de penis of schede schoon met een desinfecterende vloeistof.

Vervolgens wordt wat gel in de plasbuis gespoten. Deze gel werkt als glijmiddel en als verdovingsmiddel van het slijmvlies en beperkt eventuele pijn tot een minimum.

Een cystoscopie wordt uitgevoerd met een cystoscoop, een dunne camera. Er bestaan buigzame (flexibele) en metalen (niet buigzame) cystoscopen. Het is belangrijk dat je goed ontspannen bent, zodat het onderzoek je zo weinig mogelijk ongemak geeft. De arts brengt de cystoscoop via de plasbuis in de blaas. Hoewel dit inbrengen relatief pijnloos verloopt, veroorzaakt het passeren van de plasbuis bij de kringspier even een vervelend gevoel. De arts inspecteert de plasbuis en de blaas met de cystoscoop. Daarna is het onderzoek afgelopen. Je kan na het onderzoek last hebben van een branderig gevoel bij het plassen, een sterkere drang om te plassen of wat bloed in de urine. Bij sommige patiënten duren deze bijwerkingen enkele dagen. Dit is niets om je ongerust over te maken en dus ook niet gevaarlijk. Bij blijvende klachten moet je contact opnemen met de dienst urologie of spoedgevallen.

Echografie van het scrotum

Met een echografie kan de arts je balzak inwendig bekijken.

Je gaat op de behandeltafel liggen en ontbloot je scrotum. De arts brengt eerst een gel aan op de huid en plaatst dan het echoapparaat op de huid. Zo worden de teelballen en bijballen in beeld gebracht. Het onderzoek is niet belastend of pijnlijk en duurt niet langer dan 5 minuten.

Urodynamisch onderzoek

Met dit onderzoek bekijkt de arts de werking van de blaas en haar afsluitmechanismen.

Het onderzoek duurt met voorbereidingen en nabespreking ongeveer 45 minuten. Het is helemaal niet pijnlijk, alleen het sonderen kan vervelend zijn. Voor het onderzoek is thuis geen speciale voorbereiding nodig.

De arts brengt een dunne sonde in via het urinekanaal tot in de blaas om ze te kunnen vullen met water. Een rectaal ballonnetje dient om de druk in je buik te meten.

Je kan na het onderzoek last hebben van een branderig gevoel bij het plassen, een sterkere drang om te plassen of wat bloed in de urine. Bij sommige patiënten duren deze bijwerkingen enkele dagen. Dit is niets om je ongerust over te maken en dus ook niet gevaarlijk. Bij blijvende klachten moet je contact opnemen met de dienst urologie of spoedgevallen.

Uroflowmetrie

Bij een uroflowmetrie wordt de kracht van de urinestraal gemeten.

De meting gebeurt automatisch zodra je in de flowmeter (een trechtervormig apparaat) plast. Het is een eenvoudig en pijnloos onderzoek.

Dit onderzoek is alleen mogelijk als je met een goed gevulde blaas naar het ziekenhuis komt. Vaak gebeurt dit onderzoek in combinatie met een echografie van de blaas om de hoeveelheid achtergebleven urine in de blaas na het plassen te bepalen.

Mictielijst

Je uroloog kan vragen een mictielijst of plaskalender bij te houden, dit geeft inzicht in je vochtopname en je plaspatroon.

Je noteert hiervoor, meestal 2 dagen, hoeveel je drinkt (aantal maal en hoeveelheid) en plast (eveneens aantal maal en hoeveelheid). Je kan de hoeveelheden afmeten in een maatbeker. Je kan hierbij ook noteren of dit dringend was en of er eventueel urineverlies was.

Je kan de mictielijst downloaden als PDF om zelf af te printen.

CT-scan of MRI-onderzoek

Om aanvullende informatie te hebben, laat de uroloog soms bijkomende beelden maken op de afdeling radiologie.

Een CT-scan (Computer Tomografie) is een onderzoekstechniek die gebruik maakt van röntgenstraling. Je wordt in een apparaat geschoven dat de doorgelaten straling detecteert en meet, waarna deze informatie omgezet wordt in 3D-beelden van weefsels die op een beeldscherm bekeken worden. Met behulp van contraststoffen worden de nieren en urinewegen in beeld gebracht.

Een MRI-onderzoek is een beeldvormingstechniek die gebruik maakt van sterke magneetvelden en radiogolven, dus geen röntgenstraling. Je wordt in een apparaat geschoven dat de eigenschappen van de onderzochte weefsels in beelden kan omzetten.

Mocht je na het lezen van deze folder nog vragen hebben, stel ze dan gerust aan de arts of aan de verpleging.

De dienst urologie wenst je een spoedig herstel.

ZNA Middelheim

Lindendreef 1

2020 Antwerpen

03 280 31 11 algemeen

03 280 30 03 raadplegingen

ZNA Koningin Paola Kinderziekenhuis

Lindendreef 1

2020 Antwerpen

03 280 31 11 algemeen

03 280 30 03 raadplegingen

ZNA Stuivenberg

Lange Beeldekenstraat 267

2060 Antwerpen

03 217 71 11 algemeen

03 217 77 70 raadplegingen

ZNA Sint-Erasmus

Luitenant Lippenslaan 55

2140 Borgerhout

03 270 80 11 algemeen

03 270 77 70 raadplegingen

ZNA Jan Palfijn

Lange Bremstraat 70

2170 Merksem

03 640 21 11 algemeen

03 640 20 20 raadplegingen

ZNA Hoge Beuken

Commandant Weynsstraat 165

2660 Hoboken

03 830 90 90 algemeen

03 280 30 03 raadplegingen